provincie Zuid-Holland

GS-Voorstel
Besluitnummer
PZH-2026-897440270
DOS-2026-0004619

Status	**Datum vergadering Gedeputeerde Staten**	**Eindtermijn**
Openbaar	27 oktober 2026	n.v.t.

Onderwerp
Datacenterstrategie Zuid-Holland 2027-2030

Advies
1. Vast te stellen het Statenvoorstel waarbij de Datacenterstrategie 2027-2030 als richtinggevend kader voor het verder uitwerken naar het Omgevingsbeleid ter vaststelling aan PS wordt aangeboden;
2. Vast te stellen de publiekssamenvatting bij de Datacenterstrategie 2027-2030.

Besluit GS
Vastgesteld met een machtiging voor de portefeuillehouder om:
- In de Datacenterstrategie wijzigingen van ondergeschikt belang door te voeren.

Bijlagen
- Datacenterstrategie Zuid Holland 2027-2030
- Statenvoorstel Datacenterstrategie 2027 – 2030

Toelichting voor het College

Digitale infrastructuur vormt het fundament onder een toekomstbestendige economie en samenleving in Zuid-Holland. Datacenters zijn daarin de belangrijke fysieke schakel. Ze leveren de noodzakelijke opslag- en rekenkracht voor vitale sectoren zoals de haven, logistiek, hightechindustrie, zorg en kennisinstellingen. Daarmee stimuleren zij niet alleen regionale innovatie, maar dragen zij ook direct bij aan de digitale weerbaarheid, soevereiniteit en bredere maatschappelijke opgaven van onze provincie. Een sterke digitale infrastructuur is een randvoorwaarde voor een florerend en veilig Zuid-Holland.

Tegelijkertijd doen datacenters een beroep op schaarse middelen. De beschikbare fysieke ruimte is beperkt, de grenzen van het watersysteem zijn in zicht en netbeheerder TenneT heeft voor vrijwel de gehele provincie structurele netcongestie afgekondigd. Omdat landelijke en Europese kaders nog onvoldoende sturen op deze regionale knelpunten, ontstaat het risico op ongecoördineerde ontwikkeling: datacenters die zich vestigen op plekken waar simpelweg nog stroom is, in plaats van waar ze ruimtelijk en economisch de meeste meerwaarde bieden. Om versnippering te voorkomen en sturing te geven aan de snelle ontwikkelingen (zoals de opkomst van AI), neemt de provincie met deze strategie actief de regie.

De kern van de strategie is *gerichte groei* vanuit het principe van brede welvaart. We beschouwen datacenters niet als regulier commercieel vastgoed, maar als digitale infrastructuur met een forse ruimtelijke en energetische impact. Dit betekent dat de provincie doelbewust stuurt op locatie en kwaliteit: nieuwe ontwikkelingen krijgen de benodigde schaarse ruimte, stroom en water wanneer zij aantoonbaar bijdragen aan de regionale economische kracht van Zuid-Holland, én zoveel als mogelijk in balans zijn met de draagkracht van het systeem.

Om deze afweging in de praktijk te maken, onderscheidt de strategie drie categorieën met bijbehorende sturing:

- Lokale en regionale datacenters (< 2 MW): Worden primair door gemeenten zelf afgewogen binnen de provinciale basisregels.
- Datacenters met bovenlokale impact (2 tot en met 50 MW en/of 4.000 m² tot 3 hectare): Voor deze categorie geldt een provinciale regierol. Ontwikkeling is uitsluitend mogelijk na verplichte, vroegtijdige afstemming tussen provincie, gemeente, netbeheerder en waterschap. Daarbij gelden heldere voorwaarden ten aanzien van inpassing in het elektriciteits- en watersysteem, ruimtelijke kwaliteit en economische binding met de regio.
- Datacenters van behoorlijke omvang en hyperscalers? (> 50 MW en/of > 3 hectare): Worden uitgesloten op Zuid-Hollands grondgebied om de collectieve draagkracht van het landschap en het energie- en watersysteem te beschermen.

Hieronder staat dit afgewogen in een tabel, die ook onderdeel uitmaakt van het rapport.

Type datacenter	Kenmerk	Rol provincie	Beleidsboodschap
Kleinschalige datacenters zoals enterprise of lokale datacenters	Minder dan 2 MW aansluitvermogen, gekoppeld aan een vestiging van bedrijf (of (semi-) publieke organisatie of die lokale dienstverlening van beperkte omvang levert.	Geen specifieke provinciale regie; gemeente is bevoegd gezag.	Lokaal sturen via regulier ruimtelijk beleid.
Datacenter met bovenlokale impact (veelal colocatie)	Datacenters met gemeente-overstijgende effecten vanaf 2 MW tot en met 50 MW aansluitvermogen en/of groter dan 4.000 m^2 tot en met 3 hectare.	Actieve provinciale regierol en vroegtijdige afstemming.	Sturen op aantoonbare maatschappelijke en economische meerwaarde en afweging op netcongestie, water, restwarmte en ruimtebeslag.
Datacenters met grootschalige impact (zoals hyperscalers)	Meer dan 3 hectare en/of een aansluitvermogen van meer dan 50 MW.	Provinciaal uitsluiten van planologische ruimte.	Schaarste aan ruimte, energie, gecombineerd met beperkte locatieafhankelijkheid leidt tot een andere provinciale afweging.

Aandachtspunten voor het college
Inhoudelijke gevolgen
Door het aannemen van deze strategie, wordt er ingestemd met de volgende uitgangspunten:

1. Datacenters zijn digitale infrastructuur;
2. Rol van de provincie: van volgend naar een regierol;
3. We kiezen voor gerichte duurzame groei;
4. We gaan actiever sturen onder heldere voorwaarden;
5. We maken een onderscheid in typen datacenters;

Financieel en fiscaal kader
Totaalbedrag exclusief BTW : € 0,00
Programma : Ambitie 4 - Concurrerend Zuid-Holland
Financiële risico's : Er zijn geen financiële risico's.

Personele consequenties
Digitale infrastructuur, en specifiek het onderwerp datacenters, vormt een relatief nieuw onderdeel binnen de opdracht Digitale Economie. De ontwikkeling en uitvoering van dit beleid vraagt om aanvullende inzet van kennis en capaciteit. Deze inzet kan binnen de huidige formatie worden georganiseerd.

Juridisch kader
De voorgestelde koers krijgt pas juridische doorwerking op het moment dat deze via de daarvoor geldende herzieningsprocedure (inclusief inspraak en zienswijzeprocedure) is opgenomen in het provinciale Omgevingsbeleid. Om de Datacenterstrategie op een adequate manier door te kunnen vertalen in het Omgevingsbeleid is een verdere uitwerking van de beleidsvoornemens nodig. Op onderdelen zal dit tot scherpe(re) keuzes moeten leiden dan de Datacenterstrategie nu bevat. Dit is onderdeel van het vervolgproces, waarbij – afhankelijk van het onderwerp – het initiatief en betrokkenheid vanuit verschillende beleidsdomeinen noodzakelijk is.

In de datacenterstrategie hanteren we een andere definitie voor hyperscalers dan het Rijk momenteel doet. We kunnen van een begrip of definitie afwijken als dat nodig is voor de werking van onze regels uit de Omgevingswet. Er is dan een voldoende motivatie nodig voor de afwijking. We zorgen bij de verankering in het Omgevingsbeleid en de Datacenterstrategie voor voldoende borging ervan.

Voorafgaande besluitvorming
Op 9 juli 2025 is motie 1718 aangenomen waarin het college is verzocht een strategie uit te werken voor datacenters. Waarbij het volgende is verzocht:

- Binnen 1 jaar een gedegen datacenterstrategie voor Zuid-Holland te ontwikkelen voor de plaatsing van datacenters, waarin aandacht is voor ruimtelijke inpassing, energieverbruik en duurzaamheid, waterverbruik en economische meerwaarde.
- Ondertussen in gesprek te gaan met gemeenten om een gezamenlijk plan te ontwikkelen voor datacenters kleiner dan 50MW;
- De Provinciale Staten actief te betrekken bij de ontwikkeling van het nieuwe beleidskader.

Op 1 april 2026 heeft er een technische sessie met PS over datacenters plaatsgevonden. Bijna alle partijen waren aanwezig bij deze technische sessie.

Op 8 april is in PS commissie E&E de brief over voortgang en vervolgstappen datacenterstrategie behandeld. De commissie heeft daarbij aangegeven voor de borging van cruciale onderdelen van de datacenterstrategie niet te willen wachten op de integrale herziening van het omgevingsbeleid in 2028. PS heeft GS opgeroepen te onderzoeken welke mogelijkheden er zijn om tussentijds stappen te zetten in de verankering.
Op 1 juli is Gedeputeerde Staten tegemoetgekomen aan de toezegging om vóór de zomer de verschillende mogelijkheden voor een versneld proces voor de borging van (delen van) de strategie in beeld te brengen. Naast de lopende programmaherziening, kan een partiële herziening van het omgevingsbeleid gestart worden. Ook de mogelijke inzet van een

voorbereidingsbesluit (VBB) wordt nader onderzocht. De keuze voor deze instrumenten maakt onderdeel uit van de verdere uitwerking van de strategie.

Op 15 september 2026 was de concept Datacenterstrategie onderwerp op de GS-themabespreking.
Op 16 oktober 2026 vond een informele sessie met de woordvoerders Economie van de Provinciale Staten plaats.

Proces
De Datacenterstrategie wordt na vaststelling in GS aangeboden aan PS en naar verwachting geagendeerd op de procedurevergadering van de commissievergadering Economie en Energie op 2 december a.s. Vaststelling door Provinciale Staten is voorzien in februari 2027.

Participatie en rolneming
De datacenterstrategie is tot stand gekomen in samenspraak met betrokken partijen, waaronder gemeenten, de sector zelf, kennisinstellingen, bedrijfsleven en energieleveranciers. In de zomerperiode zijn interviews gehouden met externe stakeholders en zijn meerdere stakeholdersessies georganiseerd. Een overzicht van de gesproken partijen is opgenomen in bijlage 1 van de Datacenterstrategie.
Daarnaast zijn Provinciale Staten gedurende het proces op verschillende momenten geïnformeerd en in de gelegenheid gesteld om aandachtspunten en input mee te geven voor de verdere uitwerking van de strategie.

De provincie hecht waarde aan deze inbreng en heeft deze betrokken bij de totstandkoming van de strategie. De uiteindelijke afweging en verwerking van de verschillende belangen en perspectieven is echter een verantwoordelijkheid van de provincie.

Communicatiestrategie
Na goedkeuring door PS wordt er een bericht geplaatst op de provinciale website en sociale media. Betrokken stakeholders zullen worden geïnformeerd.